

ORĘDOWNIK

URZĘDOWY

Adres: Drukarnia
Centralna, Śrem.

powiatu śremskiego.

Telefony:
nr. 110 i 120.

Prenumerata: miesięcznie 2,20 zł. Cena pojedynczego numeru 30 g. Ogłoszenia: 20 g. za wiersz nonparelowy i łamowy lub jego miejsce.

Wychodzi w środy i soboty. Wydawca: Drukarnia Centralna w Śremie. Odpowiedzialni: za dział urzędowy — podpisujący za dział nieurzędowy: Eryk Średzki w Śremie.

Dział urzędowy.

Uchwły rady hodowlanej w Ministerstwie Rolnictwa w dniach 15. — 17. II. 1927 roku.

I. ZASADY

organizacji pracy technicznej w zakresie chowu zwierząt gospodarczych (z wyjątkiem koni.)

1. Starania o stworzenie racjonalnego zbytu na zwierzęta gospodarskie, a także ich wytwory muszą iść równoległe z wysiłkiem rolników ku poprawie techniki wytwórczości zwierzęcej.

2. Należy ustalić dla poszczególnych okręgów kierunki użytkowe, odpowiadające masowej hodowli bydła rogatego, trzody chlewnej, owiec i drobiu w szerokich sferach rolników i do tych kierunków powinien być dostosowany dobór osobników.

Chów bydła rogatego powinien być prowadzony przede wszystkim w kierunku mlecznym, w szczególności w kierunku produkcji masła i sera; na drugim miejscu w większości państwa stanie kierunek mięsny, a na ostatnim planie siła robocza.

Kierunek chowu świń powinien uwzględniać zapotrzebowanie rynku wewnętrznego na tłuszcz i mięso, jak i najbardziej rozległy wywóz mięsa wieprzowego i wyrobów masarskich na obce rynki.

Chów owiec powinien być prowadzony w kierunku wielostronnym, przede wszystkim w kierunku wełny i kożuchów; dla umożliwienia rentowności tych kierunków powinna być uwzględniona wartość rzeźna owiec; w tych miejscowościach, gdzie dotychczas hodowane były owce mleczne, należy zużytkować i podnieść ich wartość mleczną.

Chów kur powinien być prowadzony w kierunku produkcji jak największej ilości możliwie ciężkich jaj; jako typ mięsnego drobiu powinny być traktowane przede wszystkim gęsi.

3. Ponieważ Polska ma swoje warunki, i nie wszystkie wyniki postępu w innych krajach mogą być w Polsce stosowane, należy przeprowadzać metodyczne badania nad wartością zwierząt hodowlanych w Polsce i nad sposobami udoskonalenia tych ras.

4. Metody techniki hodowlanej powinny być dostosowane do potrzeb masowej hodowli u drobnych rolników, a system organizacji hodowli powinien odpowiadać całkowicie stosunkom Rzeczypospolitej, a więc zarówno psychologii narodu, jak i warunkom fizjograficznym i gospodarczym; organizacja hodowli powinna być szkołą pracy, wyrabiającą poczucie własnej siły.

Pierwszym zadaniem powinno być wybieranie z całego pogłowia zwierząt gospodarskich najlepszych osobników, wyróżniających się pod względem swej użytkowości, a następnie utrwalenie i udoskonalenie korzystnych ich cech w dalszych pokoleniach.

Środkami, służącymi do wybierania z ogółu pogłowia zwierząt gospodarskich najlepszych osobników, są przeglądy zwierząt gospodarskich i dożądane lub stałe zawody użytkowości i oraz systematyczne nagradzanie rozplodników męskich.

5. Poznanie mlecznej wartości bydła rogatego powinna się odbywać za pomocą stałej kontroli lub doraźnych zawodów mleczności; mięsna wydajność bydła rogatego i świń, a także wydajność tłuszczu u świń (w szczególności nad materiałami ze stad zarodowych) powinna być oznaczona zarówno na wystawach zwierząt opasowych, jak i w systematycznych próbach w doświadczalnych gospodarstwach hodowlanych; u owiec powinny być przeprowadzane próbne strzyże, ocena futra, mięsa i zawody mleczności; dla oceny kur powinny być stosowane krótsze lub dłuższe zawody nieśności, a także przeprowadzana stała kontrola nieśności.

Oprócz użytkowości powinno być wzięte pod uwagę zdrowie. Budowa powinna znamionować zdrowie i odpowiednią użytkowość; powinna ona być również typową dla każdego gatunku i rasy. Wzrost powinien być wymagany tylko taki, jaki można bez trudu utrzymać w szeregu pokoleń w przeciętnych warunkach kulturalnego gospodarstwa drobnego rolnika.

6. Zwierzęta gospodarskie, odznaczające się cennymi własnościami, powinny być zapisywane do do ksiąg rodowodowych.

Najmniejsze dopuszczalne wymagania przy zapisywaniu do ksiąg rodowodowych powinny być określone dla całego państwa; specjalne, szczegó-

łowe przepisy dla każdej rasy i gatunku powinny być ułożone w ramach ogólnych państwowych zasad przez poszczególne związki.

7. Należy dążyć do stopniowego **ujednostajnienia** pogłowia zwierzęcego pod względem rasowym w **zamkniętych okręgach**. Przy określaniu okręgów powinno być wzięte pod uwagę zarówno pogłowie zwierząt, istniejące w każdym okręgu, jak i kierunek użytkowy hodowli, wskazany dla każdego okręgu.

Obecnie mogą być ściśle rozgraniczone tylko te okręgi, w których określenie rasy nie podlega żadnej wątpliwości. Ze względu na to, że rasy krajowe w drodze naturalnego doboru najlepiej dostosowały się do warunków kraju, że hodowla w czystości jest najprostszym i najpewniejszym środkiem udoskonalenia zwierząt, że we wszystkich okręgach znajduje się pewien procent ras krajowych, w okręgach o nieustalonej rasie powinno być dawane pierwszeństwo rasom krajowym. W okręgach o nieustalonych rasach winny być wszczęte badania pogłowia zwierząt celem ustalenia dominującej odmiany krajowej, najwięcej wartościowej dla danego okręgu.

9. Podstawą organizacji chowu zwierząt powinny być dobrowolne zrzeszenia wytwórców-hodowców. Niższe ogniw organizacji powinny się opierać na zasadach terytorjalnych; najwyższymi powinny być związki hodowlane każdego gatunku i ras zwierząt. Te ostatnie związki powinny skupiać pod jednym zawodowym kierunkiem najlepsze osobniki w całym państwie. Zrzeszenia hodowlane powinny pracować na zasadach ustalonych przez naczelne rolnicze społeczne organizacje i powinny być przez te ostatnie kontrolowane.

9. Ze względu na znaczenie samców w hodowli zwierząt gospodarskich, należy specjalną uwagę zwrócić na zapewnienie ich drobnym rolnikom. W tym celu powinny być otwarte wystarczające kredyty na wydawanie bezprocentowych pożyczek na zakup rozplodników męskich; również w systemie nagradzania zwierząt gospodarskich powinny być zastosowane odpowiednio wyższe nagrody za dobre rozplodniki męskie, ażeby zainteresować hodowców w utrzymywaniu ich nie tylko na swój własny użytek, ale i dla potrzeb innych.

10. System udzielania zasiłków na podniesienie chowu zwierząt gospodarskich, pochodzących z wszelkich funduszy publicznych, powinien być zgodny z państwowym programem hodowlanym.

II. Organizacja badań mleczności.

1. Warunki gospodarcze Rzeczypospolitej Polskiej nakazują prowadzenie chowu bydła rogatego przede wszystkim w kierunku mlecznym, w szczególności jaknajwiększej produkcji masła; wobec tego znajomości wydajności mleka i tłuszczu mlecznego u krów musi stanowić jedną z podstaw doboru bydła rogatego.

2. Metody kontroli mleczności bydła rogatego powinny być dostosowane do stanu okręgu pod względem kulturalnym.

3. Należy przede wszystkim nauczyć hodowców **obserwować wartość użytką posiadanego bydła rogatego**, wartość produkcyjną pasz oraz nauczyć powoływać poszczególne osobniki w zależności od wykorzystania paszy.

W okręgach, gdzie brak świadomości hodowlanej, praca powinna się rozpoczynać od akcji propagandowej, polegającej na organizacji odczytów, połączonych z pokazem żywienia i zawodów mleczności.

4. Minimum wiadomości o dzielności użytkowej krowy stanowi stwierdzenie ilości podukowanego mleka i zawartości w nim tłuszczu.

5. Kontrola mleczności powinna być jawna.

6. Zapiski o ilości mleka od każdej krowy mogą być prowadzone przez posiadacza krow; zapiski te powinny być sprawdzane przez instruktorów organizacji rolniczych. Oznaczanie ilości tłuszczu musi być dokonywane wyłącznie przez personel organizacji rolniczych lub hodowlanych.

7. Zwierzchna kontrola mleczności powinna być wykonywana przy pomocy fochowca.

8. Prowadzenie kontroli mleczności jest szczególnie pilne w obwodach działalności spółdzielni mleczarskich oraz w obwodach, mających przyrodzone korzystne warunki dla hodowli bydła rogatego.

9. Wskazane jest udzielanie pomocy pieniężnej z funduszy publicznych:

- a) na kupno przyrządów do kontroli mleczności,
- b) na utrzymanie instruktorów i inspektorów kontroli mleczności,
- c) na opracowywanie metodyczne wyników działalności wyników organizacji, przeprowadzających kontrolę mleczności.

Pomoc ze strony Państwa na utrzymanie personelu inspektorskiego i instruktorskiego powinna być uzależniona od wysokości podatków ponoszonych na ten cel przez organizacje rolnicze lub samorządowe.

10. Opracowane według jednych metod wyniki kontroli mleczności, prowadzonej przez wszystkie organizacje, korzystające z pomocy, pochodzącej ze środków publicznych, powinny być co-rocennie ogłaszane.

11. Zestawienie wyników kontroli mleczności powinno zawierać szczegółowe dane, dotyczące organizacji kontroli mleczności (sposób wykonywania próbnych udojów, nadzór ze strony organizacji i t. p.), oraz materiały o ilości badanych krow, o przeciętnej i najwyższej rocznej i dziennej wydajności mleka, oraz o zawartości tłuszczu. Wykazy te powinny być zestawione oddzielnie dla poszczególnych ras.

III. Zasady organizacji zawodów (konkursów) mleczności.

1. Zawody (konkursy) mleczności powinny uwzględniać nie tylko wydajność mleka i tłuszczu, lecz zarazem widok, budowę, siłę rozrodczą rodu pochodzenia, ilość wycieleń, przy konkursach jednodniowych okres laktacji i t. p., wobec czego należałoby je nazwać nie konkursami mleczności, a zawodami krow mlecznych.

2. W związkach kontroli mleczności, co roku na podstawie sprawozdań rocznych muszą być wysuwane kandydatki do konkursu przeprowadzanego przez komisję, złożoną z przedstawicieli związków kontroli, która to komisja bada wysunięte przez związki kandydatki na miejscu.

3. Niezależnie od tego urządza się zawody jednodniowe dla krow, nienależących do kolek kontroli mleczności, oraz roczne pod warunkiem zorganizowania wówczas specjalnego nadzoru.

4. W każdym wypadku powinna być brana pod uwagę faktyczna wydajność dzienna czy roczna bez żadnych teoretycznych poprawek.

5. Na konkursach jednodniowych bierze się pod uwagę 3 udoje zrobione w ciągu 24 godzin po pierwszym komplecie wydojeniu, odbywającym się w obecności przedstawiciela sędziów.

6. Na zawodach jednodniowych krowy, stające do konkursu, współzawodniczą tylko wewnątrz grupy, złożonej z krów w tym samym okresie laktacji.

7. Wydajność mleka i procent tłuszczu potównywa się oddzielnie bez przeliczenia na wydajność masła.

IV. Zasady zapisywania inwentarza do ksiąg rodowodowych.

Tworzy się 3 księgi: 1) wstępną, 2) rodową, 3) czołową.

Księga wstępna jest księgą pomocniczą, umożliwiającą wzięcie zwierząt pod obserwację i służącą do preselekcjonowania zwierząt, których potomstwo ma wejść do księgi rodowodowej.

Na obszarze z ustalonym rasowym kierunkiem hodowlanym do księgi wstępnej zapisuje się wyłącznie osobniki, odznaczające się wszelkimi właściwościami rasowymi; w okolicach o kierunku hodowlanym, nieustalonym pod względem rasowym wszelkie osobniki wyróżniające się z ogólnego pogłowia pod względem wartości użytkowej.

Prowadzenie księgi wstępnej może być powierzone zrzeszeniom powiatowym.

Do księgi rodowej zapisuje się osobniki, pochodzące od matek, zapisanych do księgi wstępnej po rozplodnikach, zapisanych do księgi rodowej, o ile osobniki te i ich matki wykazały wymaganą użytkowość, budowę i cechy rasowe. W rasach krajowych (tybylecznych) zwierzęta mogą być zapisane do ksiąg rodowych, o ile ich przodkowie zapisani do księgi wstępnej wykazali się w ciągu jednego pokolenia dostateczną zdolnością użytkową, a sztuki same odpowiadają wymaganiom, co do przyjęcia ich do ksiąg rodowych; również mogą być zapisane sztuki bez pochodzenia, jeżeli w potomstwie swym wykazały pożądaną właściwość.

Księga rodowa może być dzielona na poddziały lub kategorie; podział ten zostawiony jest do uznania poszczególnych zrzeszeń hodowlanych; również inne szczegółowe przepisy o wymaganiach co do zapisywania do tych ksiąg zostawia się organizacjom, prowadzącym pracę.

Do ksiąg czołowych zapisywane są sztuki, odznaczające się wybitnymi cechami rasowymi, nieskazitelną budową, zdrowiem, użytkowością ponad przeciętną, przytem gwarantującą na podstawie pochodzenia, adowodnionej dostateczną ilością pokoleń, przelewanie cech na potomstwo.

Księgi materiału czołowego i rodowe mogą być prowadzone tylko przez związki hodowców określonych ras.

Obok powyższych ksiąg rodowodowych mogą być prowadzone osobne księgi dla rozplodników męskich i księgi rodzin dla samic i ich potomstwa.

Przepisy o umaszczeniu w łączności z typem zwierzęcia (przynależnością rasową) dla wszystkich gatunków i ksiąg określa organizacja zawodowa, tak samo, jak przepisy o wymaganej budowie, która powinna być opisana; opis może być uzupełniony punktacją albo także pomiarami.

Przy zapisywaniu bydła rogatego do ksiąg rodowodowych powinny być uwzględniane następujące wytyczne:

a) użytkowość mleczna, określa się na podstawie wydajności mleka, a także nieodzownie i procentu tłuszczu w mleku, przyczem określenie ilości mleka powinno odbywać się rzadziej, niż raz na miesiąc, a badanie tłuszczu nie rzadziej, niż 4 razy w roku. Użytkowość mięsną określa się na

podstawie wycenienia budowy drogą opisu i ważenia; minimum wymaganej mleczności nie powinno być niższe od przeciętnej w każdym okręgu za rok ubiegły.

b) w oborach zarodowych i czołowych sztuki z otwartą gruźlicą muszą być usuwane, posilkując się metodą kliniczną (Ostertaga); również powinna być prowadzona systematyczna walka z zakaźnym ronieniem.

Przy wpisywaniu **trzody chlewnej** do ksiąg rodowodowych powinny być uwzględnione następujące wytyczne:

a) użytkowość mięsną lub słoninową określa się na podstawie wyceniania budowy drogi opisu i ważenia, ewentualnie, przez prawdziwe użytkowości potomstwa na stacjach doświadczalnych.

Użytkowość rozplodową określa ilość prosiąt w miocie,

b) we wszystkich chlewniach, zapisanych do ksiąg rodowodowych, powinna być prowadzona systematyczna walka z chorobami epidemicznymi świń.

Przy zapisywaniu **owiec** do ksiąg rodowodowych powinny być uwzględnione następujące wytyczne. Przedewszystkiem powinna być oceniona:

1) użytkowość zależnie od kierunku

I. u wszystkich ras:

a) wełna, mian. waga i wyrównanie runa, ocena włosa (długość i siła) gęstość obrostu, ewen. zależnie od ras „rendement”,

b) użytkowość mięsną,

II. w rasach mlecznych użytkowość mleczna, więc długość okresu laktacyjnego, wydajność mleka w okresie laktacyjnym, % tłuszczu w mleku.

2) Żywa waga.

3) We wszystkich stadach powinna być prowadzona walka z motylicą i włosiennicą.

Klucz bonitacyjny dla każdego kierunku ras merinosowych i krajowych (wełnistych, mlecznych i koźzych) powinien być osobny i powinien być **ujawniony**, aby każdy hodowca mógł odczytać opis owcy.

Pierścionkowanie kur znakami zrzeszeń drobiarskich powinno być przeprowadzone tylko w takich hodowlach, gdzie nieśność jest badana; powinna być również zwrócona uwaga na zwalczanie chorób zaraźliwych.

V. Zasady organizacji doświadczalnictwa zootechnicznego.

W głównych strefach fizjograficznych, charakteryzujących obszar Polski, trzeba założyć gospodarstwa, któreby dla potrzeb miejscowych mogły badać metodycznie hodowane tam rasy i odmiany zwierząt i prowadzić badania nad ich racjonalnym użytkowaniem, żywieniem i ulepszeniem. Produkcja roślinna w tych gospodarstwach powinna być całkowicie skierowana do stworzenia najbardziej sprzyjających warunków dla wytwórczości zwierzęcej.

Narada uważa za potrzebne założenie w najbliższym czasie doświadczalnych gospodarstw hodowlanych w tych okręgach, które mają najlepsze fizjograficzne warunki hodowlane i są producentami inwentarza w większej liczbie, mianowicie na: Podkarpaciu, Pomorzu, Polesiu, w środkowych i północno-wschodnich województwach, oraz na Podolu.

Oprócz gospodarstw doświadczalnych, wyłączanie produkcji zwierzęcej poświęconych, pewne prace w tej dziedzinie mogą wykonywać ogniska kultury rolniczej i inne podobne instytucje ogólnoroślinne, oraz gospodarstwa szkół średnich i niższych

i w wyjątkowych wypadkach, gospodarstwa prywatne, jako zakłady zootechniczne drugiego rzędu. Podobne zakłady, któreby podjęły się pracy w zakresie chowu zwierząt, musiałyby w dziale chowu zwierząt całkowicie poddać się kierunkowi zakładów ściśle zootechnicznych.

Wszystkie powyższe zakłady powinny pracować pod kierunkiem głównego zakładu — Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, w szczególności w ścisłym stosunku ze stacją zootechniczną, wydziałem żywienia zwierząt oraz z wydziałem genetycznym; pożądanym, aby zakłady hodowlane wyższych uczelni rolniczych były w kontakcie ze wskazanymi wyżej instytucjami.

Przestrzeń gruntów dla zakładów doświadczalnych zootechnicznych powinna zabezpieczać wystarczającą ilość produkcji ściółki, paszy zielonej, okopowych, siana oraz pastwiska i okólniki dla większych zwierząt i wybiegi dla drobiu.

Zakłady doświadczalne w zakresie chowu inwentarza powinny korzystać z pomocy związków samorządowych i państwa nie w mniejszym stopniu od zakładów, poświęconych wytwórczości roślinnej.

Dla stałego związania zakładów z życiem praktycznym i teoretycznym należy poza zarządem każdego z zakładów utworzyć, w skład którego wchodziłyby przedstawiciele tych instytucji, które zakład finansuje, oraz tych instytucji, społeczno-rolniczych, które zainteresowane są w prowadzeniu zakładu, a także samorządu terytorialnego; stałym członkiem każdego kuratorium powinien być przedstawiciel Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego oraz Ministerstwo Rolnictwa.

VI. Prawne podstawy uregulowania użytkowania pastwisk.

2) Ze względu na związek stosunków prawnych w zakresie użytkowania pastwisk z racjonalnym wyzyskaniem ich na cele hodowli konieczne jest odpowiednie uregulowanie sposobu użytkowania pastwisk.

Należy niezwłocznie na podstawie obowiązujących przepisów prawnych dążyć do uregulowania właściwego użytkowania pastwisk, wyszukując jaknajszerszej ingerencji władz administracyjnych, jako władz nadzorczych nad gminami; ponieważ jednak dotychczasowe przepisy prawne nie dają podstawy do całkowitego uporządkowania pastwisk, należy równocześnie uregulować całość sprawy pastwiskowej przez wydanie jednej ustawy. Przepisy te powinny uwzględniać różnorodność miejscowych warunków.

2) Wspólne pastwiska, już istniejące, oraz te, które powstają przy likwidacji służebności lub parcelacji, nie powinny podlegać podziałowi, likwidacji służebności lub parcelacji, nie powinny podlegać podziałowi, lecz powinny być wspólnie zagospodarowane w tych wypadkach, jeżeli użytkowanie tych gruntów, jako pastwisk, przedstawia się z punktu widzenia hodowli korzystniej od innej kultury, w szczególności jeżeli:

a) uprawa gruntów może spowodować splukanie warstwy urodzajnej;

b) grunty te nie nadają się do innej uprawy.

3) Dla zagospodarowania wspólnych gruntów pastwiskowych powinny być tworzone spółki dobrowolne lub przymusowe. Spółki pastwiskowe powinny podlegać nadzorowi władz administracyjnych, które przed wydaniem zarządzeń, dotyczących zawiązania i prowadzenia spółki, powinny zasięgnąć opinii rzeczoznawców.

Każdy użytkownik wspólnych gruntów staje się członkiem spółki pastwiskowej: rozmiar uprawnień do użytkowania wspólnych gruntów pastwiskowych stanowi o ilości udziałów, a zarazem o wpływie na jej prowadzenie. Ogólne przepisy państwowe powinny podawać bliższe postanowienia co do treści statutu spółki, w szczególności statut ma zawierać sposób obliczenia jednostek udziałowych w spółce, określenie najwyższej liczby udziałów i wskazanie o sposobie wygotowania planów zagospodarowania.

Zagospodarowanie i użytkowanie pastwisk gminnych powinno odbywać się według planów opracowanych przez siły fachowe i zatwierdzonych przez władzę administracyjną i pod nadzorem zawodowych sił rolniczych.

VII. Zagospodarowanie łąk i pastwisk górskich.

1) Podniesienie dobrobytu ludności na polskim podgórzu wymaga zmiany systemu zagospodarowania całego podgórza.

2) Ponieważ łąki i pastwiska górskie tworzą organiczną całość z resztą gospodarki podgórza, poprawa łąk i polnin musi się odbywać równolegle ze zmianą systemu gospodarowania podgórza.

3) Dla osiągnięcia tego celu gospodarstwa rolne należy zamienić na gospodarstwa hodowlane.

4) Zmiany winny następować powolnie, licząc się z kulturalnym poziomem miejscowej ludności.

5) Należy:

a) popierać: **organizację** przerobu nabiału oraz

b) **wprowadzenie** racjonalnej uprawy łąk i pastwisk, wreszcie

c) podnieść użytkową wartość miejscowych zwierząt gospodarskich.

6) Aby umożliwić lepsze wykorzystanie łąk i pastwisk górskich, należy organizować wzorowe serowanie oraz wprowadzić wychów młodego inwentarza

7) Wównocześnie, ze względu na dotychczasową rabunkową gospodarkę na łąkach i poloninach, należy: budować wzorowe pomieszczenia na miejscach postoju inwentarza, wykorzystywać gnojownice dla nawożenia łąk i polnin, podsiewać łąki i pastwiska pożytecznymi roślinami pasownymi, oczyszczać łąki i poloniny od kamieni, chwastów i t. d., regulować odpływ i dopływ wody, poprawić istniejące drogi i budować nowe.

8) Ze względu na swoje warunki gór polskich które nie pozwalają brać gotowych wzorów z analogicznych doświadczeń zagranicznych, należy **rozszerzyć pracę** istniejącej Stacji Botaniczno-Rolniczej we Lwowie, w szczególności dla **Zachodnich Karpat**, ponadto dla spopularyzowania otrzymanych wyników badań, oraz sprawdzenia naukowych badań prowadzić nadal w szerszym rozmiarze **doświadczenia zbiorowe**.

KOMUNIKAT.

Wobec wejścia w życie rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych z dnia 22-go kwietnia 1927 r. (Dz. U. Nr. 40, poz. 354), dla podniesienia i uzupełnienia wiadomości fachowych personelu pracującego w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej organizuje kursy dokształcające dla czynnych wychowawców zakładów opiekuńczych. Kursy te rozpoczyna się dnia 15-go września 1927 r. i trwać będą bez przerwy do dnia 30-go listopada tegoż roku włącznie.

Kandydaci na kurs powinni posiadać odpowiednie wykształcenie ogólne, stwierdzone świadectwami szkolnymi z ukończenia co najmniej 7-klasowej szkoły powszechnej lub 6-ciu klas szkoły średniej, ewentualnie z ukończenia państwowego seminarjum dla wychowawczyń przedszkolnych, lub 4-ich semestrów seminarjum nauczycielskiego, oraz wykazać się co najmniej dwuletnią pracą w zakładach opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży.

Kandydaci pracujący w zakładach dla dzieci dłużej niż dwa lata, nie posiadający świadectw z wykształcenia ogólnego, wyżej określonego, mają prawo zostać słuchaczami kursu na podstawie wstępnego egzaminu z języka polskiego, przyrody, rachunków i nauki o Polsce współczesnej w zakresie 7-miu klas szkoły powszechnej.

Własnoręczne podania kandydatów z dołączeniem:

- 1) życiorysu,
 - 2) świadectw szkolnych (w oryginałach lub kopiach, które na podstawie złożonych oryginałów zaświadczy urząd Wojewódzki), a w razie braku świadectw szkolnych — pisemnego zgłoszenia do wstępnego egzaminu,
 - 3) świadectwa pracy (może być kopia),
 - 4) jednej fotografii
- należy przysłać Urzędowi Wojewódzkiemu.

Słuchacze kursu mogą na zasadzie podać, instytucji, w których pracują, ewentualnie własnoręcznego podania, popartego przez Urząd Wojewódzki otrzymać zwrot kosztu biletu kolejowego III-ciej klasy od miejsca zamieszkania do Warszawy i z powrotem, oraz subsydjum na koszty utrzymania w Warszawie w wysokości 4,— 50 gr. dziennie. Kierownictwo kursów ułatwi słuchaczom znalezienie pomieszczenia na czas trwania kursu w miejscowych internatach.

Podania z wyżej wyszczególnionymi załącznikami, jak również podania o zwrot przejazdu i zapomogę należy przysłać Urzędowi Wojewódzkiemu najpóźniej do dnia 15-go sierpnia 1927 r.

Po tym terminie kandydaci mogą się zgłaszać jedynie bezpośrednio i osobiście do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Zgłoszenia te będą uwzględniane wyjątkowo w razie wolnych miejsc.

O terminie rozpoczęcia kursu, jak również o terminie egzaminów wstępnych Urząd Wojewódzki zawiadomi oddzielnie.

Powyższe podaje do wiadomości.

Śrem, dnia 4. lipca 1927.

L. dz. 6434/27-4. Starosta
wz. Mittelsaedt.

Na skutek wyjaśnienia Urzędu Opłat stemplo-
wych w Poznaniu, l. dz. 2703/27 podaje do wiado-
mości, że wnioski o odroczenie ćwiczeń rezerwistów
(także oficerów rez.) wolne są od opłaty stemplowej.

Śrem, dnia 5. lipca 1927 r.

L. dz. 6395/27. 7. Starosta
(-) wz. Mittelsaedt.

Przedmiot: Otwarcie powiatu dla wywozu zwie-
rząt racicowych za granicę Państwa.

Zgodnie z rozp. p. Wojewody z dn. 9. czerwca
1927 r. l. dz. 15522/27. 1. anuluję niniejszem roz-
porządzenie moje z 26. lutego 1927 r. l. dz. 2178/27.
4. w przedmiocie zakazu wywozu zwierząt racico-
wych za granicę Państwa obwieszczone w

fut. Orędowniku Urzędowym nr. 17/18 z dnia 5.
marca 1927 r. i tem samem przywracam prawo wy-
wozu z fut. powiatu zwierząt racicowych za granicę
Państwa.

Wskutek tego dalsze umieszczenie przez pp.
burmistrzom, sołtysów gminnych i dworskich wzmian-
ki na świadectwach pochodzenie „Wywóz za grani-
cę Państwa wzbroniony” jest niepotrzebne.

Powyższe należy bezzwłocznie podać do wia-
domości osobom zainteresowanym zwyczajem w da-
nej miejscowości przyjętem.

Śrem, dnia 4. lipca 1927 r.

L. dz. 5984/27. 4. Starosta
wz. (-) Mittelsaedt.

Karty myśliwskie otrzymały następujące osoby.

roczne:

- Nr. 27 P. Jankowski, Ludwik dzierżawca maj. z
Dworzysk ważną do 9. 6. 1928
- „ 28 „ Piotrowiak, Ludwik syn właśc. z Niesławina
ważną do 9. 6. 1928
- „ 29 „ Ciasłowski Franciszek wł. młyna z Kórni-
ka ważną do 14. 6. 1928
- „ 30 „ Markowski Jan kupiec z Mosiny ważną
do 17. 6. 1928
- „ 31 „ Żółkowski Franciszek wł. majątku z Brześ-
nicy ważną do 20. 6. 1928
- „ 32 „ Laudowicz Leon adm. dóbr z Nochowa
ważną do 21. 6. 1928
- „ 33 „ Paszkiewicz Ignacy rolnik z Kórnik
ważną do 24. 6. 1928
- „ 34 „ Beyme Wilhelm wł. maj. z Włoskiejewek
ważną do 27. 6. 1928
- „ 35 „ Słomkowski Sylwester pom. kanc. z Ludwi-
kowa ważną do 28. 6. 1928
- „ 36 „ Dłużak Stanisł. wł. Gaju ważną do 2. 7. 1928
- „ 37 „ Siciński Kazimierz dyrektor z Małachowa
ważną do 4. 7. 1928.

Śrem, dnia 5 lipca 1927 r.

Starosta
w z. Mittelsaedt.

Dnia 27-go listopada 1926 r. w miejscowości
Walworh w stanie Wisconsin (Stany Zjednoczone
Północnej Ameryki) zmarła Louisa Weber, pozost-
awiając po sobie pewien spadek. Zarządca odnoś-
nego spadku, nie był dotąd w możności ustalić; kto
jest uprawniony do dziedziczenia spadku, wobec
tego poszukuje odnośnych spadkobierców.

Według posiadanych danych, zmarła pochodzi-
ła z był. zaboru pruskiego i to prawdopodobnie z ob-
szaru byłej prowincji poznańskiej. Brak jednak
wszelkich innych ściślejszych informacji o zmarłej.
Pozatem, że śp. Louisa Weber Wychodząc z mał-
ż. nosiła nazwisko Wahl, lecz nie wiadomo, czy to jej
nazwisko panieńskie, czy też ewentl. z pierwszego
małżeństwa.

Osoby wnoszące prefensje do spadku winny
się w tutejszym Starostwie wykazać odpowiednimi
dokumentami urzędowymi stwierdzającymi ich sto-
pień pokrewieństwa ze zmarłą.

Śrem, dnia 2. lipca 1927 r.

L. dz. 6250/27. Starosta
wz. (-) Mittelsaedt.

Poniżej podaje zestawienie zwolnionych i nowo mianowanych agentów Krajowego Ubezpieczenia Ogniwego.

Zwolnieni zostali:

Grzegorzycy Andrzej w Dolsku
Dziasek Ignacy Chwałkowo
Kleiböcker Wilhelm Dolsk.

Na powiat Śrem zostali mianowani następujący:

Brypier Antoni na miasto Śrem i miasto Książ
Kuśnierkiwicz Ludwik na Komisarjat obwodowy Śrem i Książ

Cieślewicz Józef zamieszkały w Mosinie na miasto Mosina i Komisarjat Obwodowy
Ślabecki Mieczysław zamieszkały w Dolsku na miasto Dolsk i Komisarjat Obwodowy
Rudy Emanuel zamieszkały w Kórniku na miasto Kórnik i Komisarjat Obwodowy

Generalny Dyrektor
p. o. Jagodziński.

Dział nieurzędowy.

Obwieszczenie.

W naszym rejestrze handlowym B, pod nr. 11 odnośnie do „Spójni” Hodowla nasion Towarzystwo Akcyjne w Śremie zapisano.

W miejsce dotychczasowego członka zarządu Jana Wachowiaka ze Śremu, który ustąpił wybrano członkiem zarządu Leona Laudowicza z Nochowa.

Śrem, dnia 23 czerwca 1927 r.

Sąd Powiatowy.

Każdą ilość

porzeczek, malin i wiśni

kupować będą w sezonie po cenach rynkowych i proszę o oferty.

Naczynia dostarczę.

W. Czajka w Kościanie

dawn. J. Russak

fabryka wódek i likierów.

DRUKI

wszelkiego rodzaju dla Banków,
Spółek, Towarzystw, kupców
i przemysłowców wykonuje
szybko i tanio

**Drukarnia Centralna
w Śremie.**

 Cennik na żądanie franco.

Zaginęły

PAPIERY WOJSKOWE

wystawione przez P. K. U. Jarocin na nazwisko ROMAN WŁODARCZYK, z Kąkolewki pow. śremski.

Papiery unieważnia się.

Porzeczek, agrest, czarne jagody, wiśnie
kupujemy w każdej ilości

zawieramy umowy na wagonowe dostawy owoców.

H. MAKOWSKI

Kujawska Wytwórnia Win w Kruszwicy, tel. 32.

Karty wizytowe

wykonuje

Drukarnia Centralna Śrem.

Nadzwyczaj interesujący
ilustrowany popularny tygodnik

„Radjowelt“

o 64 stronach, w wykonaniu rotograficznym, przynosi oprócz radio-programów wszelkich europejskich stacji nadawczych ciekawe aktualności i rozprawy techniczne.

Numer pojedynczy 1.— zł.

Numery okazowe gratis.

Wiener Radjoverlag Wien I.
Pestalozziggasse 6.

Ogłaszajcie się w Orędowniku!!